

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՊԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՏ 32.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31, 1889.

Ն. 44.

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՅԷ

	Մասի Գրք
Իւշ Մուհամմադ խոստումով	345
Քիւրսէյէ կէլ	345
Պուլադարիսթան վէ Մաքեմոնիյա Սէյ-յաճաթ	346
Վա'իզէր Չոլաւաճաֆ Չաննի Էտէրիզ	346
Էթիւմճէք Աղլար	347
Էթրուշլուք	348
Չին Գըլլար	348
Ճէպէլ ի Նէկուս	348
'Արապա Պարկիւրէրիննի կէպլիւշիւ	348
Մուհարրէրաթ	348
Ի'լաւաթ	350
Շու'ուսաթ Ը Սիյասիյէ	351
Աքճէլէրին Ֆիյ'աթ	352

ԱԼԵՏԱՐԵՐ. Հէր հափա փէնջընկալին կիւնիւն ցէր օլունուր:

Իրմալիք ի շահանգ վէ տիյար Է Էճնէպիյէ իջիւն սէնէպիյի պէր վէճնի փէշին 1 1/2, վէ ալթը ալթը 3/4 Իրմալիյէ, վէ պիւր ցիւս-խէսի 30 փարա տըր: Փօսրա իւնրէրի քա-րաֆըմըզա 'ա'իտ տիր:

Ղազէրապա տէրճ իջիւն քանրիքաք իւ-քանգօրոտ Ամէրիգան խանընուտ Իր. Հ. Ս. Պարնըմ իւմինէ, ապօնէ Էազընմազ, վէ փօս-տապա 'ա'իտ մէվաուտ իջիւն մէքրուպ վէ ազլէ Պաւ. Տօգ. Ի. Ֆ. Փէքիպօնա կէօնտէ-րիյմիյի տիր:

Ամէրիգան Միսիօնէրէրի Շէրքէթի թարաֆընտան, ՍԱՀԻԳԻ ԻՍԹԵՑԱԶ, Հ. Ք. ԿԻՐՆԻ, ՄԻՐՆԵԼԼԻՅ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԵՐՄ:

ԻԻՉ ՄՈՒՀԻՄՄ ԽՈՒՍՈՒՍԱԹ

Հէր խրիսթիյան միւսթէրիհ, ֆա'ի-տէյի վէ գուլվէթլի օլա պիւմէք իշիւն էօյլէ պիւր թարղաւ աւիշիւնիւպ Էաշա-մալը տըր քի, ագալի իւշ խոստումով ֆիքրինտէ սապիթ, վէ քէնաթի իշիւն 'ամէլի հազիգաթլար օլուպ, շիւպհէ վէ միւստալէտէն 'արի օլուն:

Իշպու իւշ խոստումովտան պիւրի-քիթապը Մուգատտէսին հազիգաթը հալտէ Ալլահն միւլէնմ ֆէլամը օլուպ, հիւքմիւնիւն տա'իքսի տաթիլինէ տիւ-շէն մէս'էլէլէրաւ ինտանը խտարէ էթ-մէյէ գանունը քէաֆի օլմասը տըր: Խրիսթիյան իշպու մէս'էլէյի մէճհուլ պիւր հալտէ պրապամազ: Աննի ֆիքրին-տէ պու խոստումտա տա'իմա շիւպհէ-լէր հուսուլէ կէլմէլի տիր: Քէնաթիւն-ճէ քէաֆի սապարը սէպէպլէրէ մէպնի պիւր տէֆ'ա պու մէս'էլէյի հալլ էթ-տիքտէն սօնկրա, արթըգ օլ գարարը

պիւթիւն 'էօմրինտէ գաթ'ի գարար 'ատա էթմէլի տիր:

Իքինճի խոստում կիւնահքեար իշիւն խէլաս թարիգի նէ' օլաղընը, վէ քի-թապը Մուգատտէսալէ թա'լիմ օլուն-արընա կէօրէ քիւստաւն օլ թարիգ-տէ նէ' ինրա էթալիլինի սուրէթի վա-զիհանէ վէ սարհանէտէ թա'իւն էթմէք տիր: Պու խոստումտա քիթապը Մու-գատտէսին թա'լիմի փէք վաղիհ օլուպ, քիթապը թէֆթիլէ Էաշէն հէր հանկը պիւր քիմաէ պու պապաէ շիւպհէտէ գալամազ: Օգու Պօղոս Էսուլըն Բօմա-լլարա խիթապէն թահրի Էթալիլի րի-սալէյի. օրատա կիւնահքեարըն քիմին վապըթաւը, իւշ խէլաս պուլաղը մէս'է-լէսինի քիւլլիյէն հալլ օլունմը կէօրէ-ճէքսին: Պիւր քիմաէ րիտալէ ի մէլ-քիւ-լէյի տիգաթլա օգուր իսէ, քէնաթի քէնաթինէ, 'կիւնահքեարըն խէլասը պա-պլնաւ թարիգ Ուլլահն նէ' օլաղընը սուրէթ ի գաթի'էտէ պիւլիլիմ', տէմէ-յէ մուգթէտիր օլուր:

Իւշիւնճիւ խոստում' հէր խրիսթիյա-նըն խէլաս իշիւն ինճիլտէ կէօսթէրլէն շարթլարա կէօրէ Էաշամադտա օլաղը պապլնտա էմին օլմասը տըր: Իշպու շարթլարտա անկալըմասը միւշքիլ պիւր խոստում օլմալըպ, անլէրէ թէֆթիլիւն Էաշամադ տաթի նաղապիլ տէյիլ տիր: Հէր հանկը պիւր առէմ քէնաթինն իւ-րիսթիյան օլուպ օլմամասը պապլնտա ֆիքրինտէ շիւպհէյէ մահալ վէրմէյէճէք գատար հազիգի պիւր 'էօմր իլէ Էաշա-յա պիւր: Էյէր պու խոստումտա էմին օլմամալ իսէ, հազիգի խրիսթիյան տէ-յիլ տիր: Պօղոս էօլտէ տէ, Էաշատա տա շաթի տինտարըղը խոստումտա շիւպհէ էթմէլ իտի, վէ ինճիլ ուսու-լնտա հէր հանկը պիւր քիմաէնն պու պապաէ շիւպհէ էթմէսինէ սէպէպ Էօգ-տըր:

Գարիլէրիմիլին իշպու իւշ խոստումով թիրատէ ֆիրատէ տիգաթլա տլմալընըն թէմէննի էտէրիլ:

ՔԻԼԻՍԷՅԷ ԿԷԼ

Եթրուն օլաղըն էճաէն քիւլիյէ կիւն-մէգիսին, Բուհանի խըտմէթտէ հաղըր պու-

ուսմազ աղըր պիւր իշ տէյիլ, պիւ 'աքս քի-լիսէյէ կիւտէրէք իսթիրաւաթ վէ քէսպ ի գուլվէթ էտէրսին: Կիրակի կիւնլէրի իքի տէֆ'ա մուգաննէն սուրէթտէ քիւլիսէյէ կի-տէնլէր արատընտա իշլէրի սէնն իշիւն գա-տար աղըր օլան առէմէք վար քի, անլէր քիւլիսէյէ կիթմէլէրիլէ պէրապէր իսթիրա-հաթ էտիպ էրթէսի կիւն իշլէրինէ տէվամ էտէրլէր:

Իշլ'ն միւ շօգ: Քիւլիսէյէ կիտէ պիւմէք ի-շիւն թէ'խիւր Էաթաթ թէրքի միւլմէրն օլան հէր իշի թէրք էյլէ: Վաղթը մուլայէնտէ 'իպատէթ ի 'ալէնիյէտէ հաղըր պուլունմազ էն մուհիմմ վէ էն մէճպուրի պիւր վաղիթէ տիր: Ալլահն մաթլուպաթ ինտարընքինէ ֆա'իգ օլուպ, էվլէլա Ալլահն մէլէքիլինի արամազ վաճիպ տիր: Իւք վէ պէօյիւք թէն-պիւ Ալլահն սէվմէք օլուպ, 'իպատէթ ի 'ա-լէնիյէ իշպու մուհապպէթի իղնոր իշիւն-փէք միւնասիպ պիւր ֆուրաթ տըր:

Միւսաֆիրլէրին մի քիւլիսէյէ կիթմէքտէն-սէնի մէն' էտիյօրլար: Միւսաֆիրլէրին սէնի-պիւր մէլէք իլէ Էաշմէյին միւլաթաթտան մէն-էթմէք իսթէսէլէր իտի, անլէրին սէօղիւնիւ տինկլէյէճէք մի իտին: 'իպատէթ ի 'ալէնիյէ սէնին փատիշահար ֆատիշահը իլէ կէօրիւ-չէճէյին վաղթը մուլայէն տիր: Տօսթլարը-նը խօշնուտ գըլմազ իշիւն Ալլահն մաթ-լուպաթը ճէլլէսինի փա'իմալ մը Էաշմէք-սին: Էյէր տօսթլարըղը պիւլիմ իլէ պէրա-պէր քիւլիսէյէ կէօթլուրիւր իսէք, Էաթաթ քիւլիսէյէ կիտէճէյիլէք էճաթէն զիյարէթլէրի-նի գապուլ էտէմէյէճէլիլիլի պէյան էտէք իսէք, անլէր տիյանէթին պիւր գուլվէ ի հա-զիգիլէ օլաղընը հիսս էտէճէքլէր: Ֆաղաթ էյէր տօսթլարըղըն իսթլը իշիւն Ալլահն իրատէթինի ալապ ալթընա տըր իսէք, ան-լէր տիյանէթիլիլիլի սաթհի վէ թաղլիտ օլ-տըղընը անկալարապ քիւլիսէյէ կիթմէյէ տա-լա զապրէթ էթմէյէճէքլէր:

Կիրակի կիւնիւ կիյինմէյէ միւնասիպ էլ-պիսէ'ն մի Էօգ: Էյէր էօյլէ իսէ, իշ րուպա-սըլա կէլ, վէ հէր քէս սէնի կէօրալիւնտէ-թէքրիմ էտէճէք տիր: Էյէր սէն փաք իսէն վէ էլպիսէն թէմիլ իսէ, փօթաթտանէյէ Էա-քի րուպա իլէ մէքթուպ կէօթլուրմէնն զի-յանը օլմասըղը կիպի, Էաքի րուպա իլէ քի-լիսէյէ կիթմէնն տաթի զիյանը Էօգ տըր: Նէ ճինա էսվապըն վար իսէ, տնը կիլ տէ կէլ-վէ էյէր պա'ղը պուտալար իսթիշա իլէ-ստնա էյրի պաղարար վէ սէնի պիւրուտէթ իլէ գապուլ էտէրլէր իսէ, էօյլէլէրին կիւ-նահարը 'աֆվ օլունմասը իշիւն տու'ա էյլէ: Անլէրին ճան քէօրլիւլիւնէ րիգաթ էտէրէք մուգաննէն սուրէթտէ քիւլիսէյէ կիթմէյէ տէվամ էյլէ: Սէն 'իպատէթ իրաղիպ օլաղը-

ճա էվելնէ խառնմ կիւրի կէօրիւնէնէր սէ-
նի թէքրիմ էտէճէքլէր, վէ չօղար սոնա
տօսթ օլաճաղար: Եննի էլպիսէսի օլմայան-
լարնն զէնկիւնէրին ֆաղիւրէրի թաղիւր էթ-
տիքլէրինի տիւնիւնէրէք սըզըլմալարը քիւլ-
լիյէն հանկըլը տըր: Բիլիսէտէ ֆաղիւրի կէօ-
րէնէր անըն իւզէրինէ հէյրան օլմամազ է-
տէմէպլէր: Ետըն ալազ, ֆէսսիզ, եա պալ-
թօսըզ վէ ետմալը բուպա իլէ կէլմէք հիչ
կէլմէմէքտէն էյի տիր: «Րապազ պալպէ պա-
գար:»

Փարա՞ն մը եօզ: Կէլ վէ Ալլահ «Պէնտէ
կիւմիւլ վէ ալթուս եօզ տըր, լաքին պէնտէ
օլանը սանա վէրիւրիմ,» տէ: Էյէր սէն սէ-
տա վէ գալպին իլէ պէրապէր քէնտինի Ալ-
լահ վազֆ էտէր իսէն, ազէնի տախի վէ-
րէճէյինէ չիւպէն գալմազ: Բիլիսէյէ վարա
վէրէն տէ վէրմէյէն տէ մուհապպէթլէ գա-
պուլ օլունուր: Բիլիսէ սէնիւնէրին տէյիլ,
սանա պագար: Բիլիսէյէ կիթմէյի ինմալ էթմէ:

ՊՈՒԼՂԱՐԻՍՍՈՒՆ ՎԷ ՄԱՔԵՏՈՆԻԱՅԱ
ՍԵՅՅԱՀԱԹ
8.

[Պէնտ ի մախսուս]

Սէլանիքտէ պուլունտըղմըզ էսնատէ,
Զաթը Շահանէնին թալթա ճիւղունըն
բէ՞ս ի սէնէ ի տէվրիյէսի միւնտէպէթլիյէ
չէնիւք վէ սէնայի ի նարիյէ իճրա էտիւրի:
Մէզըլէր չէնիւք վէ սէնայի ի նարիյէ
պիթ թապի իսթանպուլընքիւրէ միւսալի
օլմամազլէ պէրապէր փէք շա՛շա՛լը իտի:
Տիւնեատա տօնանալարը իսթանպուլընքի
գատար շա՛շա՛լը օլան սա՛իր պիր չէհր
պուլունտազ զանն էտէրիզ: Պօղազ իչի-
նին մէվազի ին շա՛շա՛լը թէ՛սիր հասըլ
էթմէյէ միւնտէպէթլիյէ պաշա, թիւրք-
լէր թէնվիրաթ վէ սէնայի ի նարիյէ իճրա-
սընըն թարզ ու ուսուլըն էյի պիրիւրէր:
Սէրիլ ի ռուսմիւնին քիւշաթը միւնտէպէ-
թլիյէ փարիստէ իճրա օլունան չէնիւքլէր
էսնասընտա չէհր ի մէզըլէրտէ պուլունտը
օլան տօսթլարըմըզտան պա՛ղըսը, թէնիւսին-
տէն գա՛լտէսինէ գատար թէնվիր էտիւրի:
օլան էյիթէլ զուլլէսի միւսթէսնա օլարագ,
'ռուսմէն իճրա օլունան տօնանալ քէնտի-
լէրէ իսթանպուլտա տէֆաթլէ կէօրմիւլ օլ-
տըզլարը տօնանալարըն գաթ պէ գաթ մա-
տունընտա կէօրիւնմիւլ իտիյինի պիլէ պէ-
յան էյլէտիլէր:

Սէլանիքտէ իճրա օլունան տօնանալըն
բէ՛վազ ու շա՛շա՛լսը՝ քէնտիւնին փարազ է-
լէքթրիզա զիյասըլլէ սալքի կէճէյի կիւնտիւ-
զէ թա՛լիլ էտէն Ֆրանսըզ ֆիլոսոֆըն հու-
զուրըլլէ պիր գաթ տահա արթաթ: Զի չա-
րէքի օլ ազալմ ճէպիւսնէ թուրքուլու:
Պիլ պուլունտըղմըզ խանէնին տամընտան
հանընըն աթէնի կէօրմէքտէ իտի իսէք
տէ, փաթըրթը կիւրիւլթիւրին նէտէն ի-
լէրի կէլտիլինի պիլմէյօր իտի: Յէրտաթը
սապաշալըն հանկի պիւնանըն միւհթէրիզ օլ-
տըղընը, վէ չաթըրաթ փաթըրթըլարըն պիւն-
լէրէն խարթուճարըն փաթըրթաթընտան նէշ-
էթ էթթիյինի պիլէ պէյան էյլէտիլէր: Փաթ-
լալընը մէքէզ ի զուհուրը օլան մահալլէնին
էհալիսի պարութիւնէնին տախի փաթըլա-
մասընտան գօրգարազ 'ալէլ 'ռուսմ' ֆի-
րար էյլէտիլէր իսէ տէ, պարութիւնէնէ
հարիզ մահալլընտան էիէյի ուղապտա օլուպ,
իւզէրինէ հանըն մաքիւնալարըլլէ պիր տիւ-
զիյէ սու եաղտըրըլմապտա իտի:

Կիրակի էօյլէտէն սօնկրա խանէնին տամը
իւզէրինէ չըզըզ Ա՛մալ: 17տէ Պօղոս բէսուլըն
Սէլանիլի զիյարէթլէ կէճէլէյին Պէրիյալ կիթ-

մէսի հիւքէյէնին օղուտըզ: Պիլ պիր տէֆա
տըզալարընտա պիր ճիհէթտէ էմֆիլիօլիս վէ
Ափօլունիա չէհրէրինին վազը՝ օլարգարը
թէփէլէրին զիւլլէլէրինէ, պիր տէ բէսուլըն
էլ եէվմ Րուսմարըն վէրիա վէ Թիւրքլէրին
Գարա Յէրիա թէսմիյէ էթաիլէրի Պէրիյալ
եօլունըղըն էսնասընտա կէլմիւլ օլարըլ եօլա
'աթֆը նիկիւսէն էյլէտիլ: Պիլ քէնտիլէրի-
միլի մէքէլէր չէյլէրին մահալը վուղուլըն-
տա իզ տէյիւ զանն, վէ Պօղոս բէսուլըն
թէքրար չէհրտէ իտիյինի խալալ էթմէյէ
չալըղտըղտան սօնկրա, նազարը տիգըթը-
մըզը Սէլանիլիլէրէ իտիպէն եաղըլան պի-
րինճի բիսալէնին Կիւնիւլ պապընըն սօն
այլէթլէրինտէ պուլունտան ճէլիլ քէլալմարա
չէվիրտիք, վէ անէրին պիրինճի տէֆա օլ-
մազ իւզրէ, պուլունտըղմըզ մահալտէն փէք
ուղազ օլմայան պիր մահալտէ օղունտըղընը
տէր խաթըր էյլէտիլ: Պիլտէն 40-50 միլ
ուղազտա օլան Օլիմիօս տաղը կէօրիւմիւլէ
Պօղոս բէսուլըն զէմանը զիյարէթլիտէ, եա՛-
նի իւհալարըն մէքէնի 'ատա էտիլտիլի զէ-
մանտա օլարըլ գատար 'այսն վէ ալիքէար
սուրէթտէ կէօրիւնմէքտէ իտի: Պիլ օ կիւն
իքի տէֆա վա՛զ տինկիլմէյէ կիթտիք իսէ
տէ, մաղինին զիք ու խաթըրէլէրինի պիլէ
իսթար էտէն մէքէլէր թէնհա խանէ տա-
մընտա իճրա էթթիլմիւլ 'իպաթէթտէն պէլ-
քի տահա զիյատէ միւսթէֆիտ օլուրգ:

Փազար էրթէսի իսթանպուլ միւսթէլէճհիհէն
մահալը մէքէլէրտէն հարէքէթլէ, զուրուպը
չէմս էսնասընտա պիլտէն թագրիպէն 10.000
այազ եիւքսէքտէ կէօրիւնէն Օլիմիօս տա-
ղընըն թամմ գարըսընտա էթթիլտիլ: Սէլանիլ
քէօրֆէլիւնին ճիհէթ ի շարգիյէսինտէ վազը՝
նիմ ճէլիլէ Պահրը ճէլա՛իր իչինէ ուղանան
պուլունտը իլէ իսթամ պուլունտա տըր:
Ուլունտա իւզրէ օտալարըմըզա չէքիւրիյի-
միլ զէման Գատաշարա պուլունտը սա-
հիլինին միւնթէնի զարպիսի պօլունտա
սէյր ու սէֆէր էթմէքտէ իտի, վէ բաքիպ
օլարըլմըզ վաիօր զայլէթ եալալ հարէքէթ
էթմէքտէ իտիյինտէն, սապաշալըն ուլունտը-
ղմըզտա եիւնէ քէնտիլէրիմիլի Այնօրօս եա-
լսօս ճէպէլ ի մուղատտէսին միւնթէնի ի
շարգիսի զուրպիլտէն պուլունտը: Իւզէրինտէ
կիլիւրմի մանաթըր պուլունտան պուլ տաղ
սա՛իր հէր հանկի մահալտէն զիյատէ Օր-
թօթօղս քիլիսէսինին մէքէլիլ բուհպանի-
սի օլուպ, հիւսն ու լէթաթէթ ի թապիլիյէսի
ճիհէթլիլէ մէշհուրտըր: Ուղապտա վէ սօլ թա-
րաֆտա թաօս տատսընը կէօրէ պիլտիլմիլ
կիլիւրպիւր ազ սօնկրա Սէլմէնտէք տատսը
տահա զիյատէ նիւմայան օլմազա պաշալաթ:
Պա՛տէհու Լիմիլինին չիմալ սահիլլէնտէն վէ պիր
ազ սօնկրա իմրօղ տատսընըն ճէնուպի սա-
հիլինտէն սէյր ու սէֆէր էթտիլ: Էօյլէտէն
պիր ազ սօնկրա Գալա ի Սուլթանիյէ պօ-
ղազը մէտիլլէնտէ վազը՝ Սէտա ի Պահր գալ-
'տաթ վէ Գուլմ գալէնին հանընտան կէլիպ,
ֆէրատսըր սապաշալըն իսթանպուլ լիմանընտա
լէնկէր էստազ օլուրգ:

ՎԱՆԶԻԼԵՐ ԶՈՂԱԼԱՃԱԳ ԶԱՆՆ ԷՏԵՐԻԶ
[Պէնտ ի մախսուս]

Ազ սալը, վէ հալանըն հէր տիւրիւլ չիտ-
աթիլին կէօրմիւլ օլան պիր պալըքըն քէն-
տի խանէսինէ միւսաթիւր կէլմիւլ օլան իքի
օղան իլէ կէօլ սահիլի պօլունտա կէլթ ու
կիւզար էթթիլ սըրտաթ, «Զօճուլար, օլթա
վէ խաթըրընըզ հաղըրալապ պալըզ եէմի
իչիւն եէրտէն պիր չօզ գուրտ չըզարընըզ,
զիրա պու կէճէ պալըզ ալլամաղա վէք միւ-
սա՛րտ պիր կէճէ օլտաթ տըր,» տէտի: Մէք-

զուլ պուլըն նա՛սըլ խապէր վէրէ պիրիւր իտի:
Անըն պատարը պալըզալարըն նէրէլէրտէ պու-
լունտըզալարըն կէօրէ պիլլէճէք զատար սու-
յըն տէրին եէրէլէրինէ նուֆուզ էտէմէզ իտի,
վէ հաթթա պալըզալարը կէօրէ պիլլէ պիլլէ,
անլէրին օլ կէճէ օլթալա թուրքուլաճաղա-
րընը նա՛սըլ պիլլէ պիրիւր իտի: Էլվէթ, մէք-
զուլ պիրիւր իտի, զիրա թէճրիպէ պալըզ
ալընտա միւնտէպէթլիյէ կէճէնին էմարէ վէ
'ալամէթլէրինին անա էօյլէթմիւլ իտի, վէ պէլ-
քի կիւնլէրէն պալըզ թուրքուլաճալ իտիյէլէր
տէ, մէքզուլ թէճրիպէսինէ իսթիյատէն քէ-
մալը ի թիւմալէ պու վէճէլէ իտարէ ի լի-
սան էյլէտիլ:

Պի՛տանիհի պիլզ տալիս քէմալը ի թիւմալլէ
վա՛րդլէր չօղալաճազ տէմէյէ ճէսարէթ էտէ-
րիզ: Հիչ պիր կէնճ պու եաղընլարտա քէն-
տիսինին վաիլիլք սիւքինէ տախիլ օլմազ
արզուսընտա իտիյինի պիլլէ իտապէր վէրմէ-
միւլ իսէ տէ, պու միսիլիւ չօզ կէնճլէր պու-
լունտաճաղընտ էմին իլ: Պու թէ՛միսթ պու
կիլիւր պիր թէզալիւտ էմարէլէրինէ տա՛իր
իճրա էթթիլմիւլ թէտպիգաթ իւզէրինէ միւ-
"էսէս տիր: Բիլիսէլէրին հայաթը բուհա-
նիյէսինին հարէքէթլէ կէլիպ քէսպ ի գուլ-
վէթ էթթիլի զէմանլարտա տըրքի, իսթիւտա-
լը կէնճլէր սա՛իր հէր իշտէն զիյատէ պէշա-
րէթ իշինէ բաղիպ օլուրալ: Պու հաթթա
իքմալը թահսիլ էթթիլմիւլ գօլէճին պէյան-
նամէսինի նաղարը թէտպիգաթ կէլիլիյօր
իտիլ: Անտէ մէքէլէր գօլէճին իպթիտա ի
թէ՛էսսիւսիւնտէն, եա՛նի պուլունտան թագրի-
պէն 200 սէնէ էվլէլիլտէն չիմալլէ գատար
միւրուր էտէն միւտտէթ զարֆընտա իք-
մալը թահսիլ էթմիւլ քիմալէրին պիր ֆիհ-
րիսթի միւնտէրիճ տիր: Պու ֆիհրիսթիւն
միւսթէպան օլարըլ իւզրէ, սա՛իր սընթիւ-
րա նիսպէթէն 'ատաթիլին զըսմը ա՛ղամը
վա՛րդիլք սիւքինէ տախիլ օլմուլ օլան սընթի
1837տէ, եա՛նի մէմէքէթտէ չէտիտ պիր
լիմիպա՛լը բուհանիլին հիւքէթէրմա օլար-
ը պիր զէմանտա իքմալը թահսիլ էթմիւլ
օլան սընթի տըր: Եիւրմի սէնէ սօնկրա պիւ-
թիւն մէմէքէթ վէ գօլէճտէ պաշալ միւ՛էս-
սիր պիր լիմիպա՛լը բուհանիլին հիւքէթ միւր-
տիլիւ էսնատէ եիւնէ պուլունտա պէնկըք պիր
նէթիճէ հասըլ օլմուլ տըր:

Հալ տա՛րմա պէօյլէ տիր: Միւլէրէպ
պիր իթրիսթիյան միւրաճա՛աթ էյլէր իսէն,
մէքզուլ սանա ինթիպա՛լը բուհանիլին էն
զի զըլմէթ սէմէրէլէրինտէն պիրի կէնճլէրի
վա՛րդլիյէ թէշվիլ օլմուլ իտիյինի պէյան
էտէճէք տիր: Սիւթալտա վուղուլ՝ պուլան
լիմիպա՛լը բուհանիլին տախիլ պու կիլի
պիր նէթիճէ հասըլ էտէճէլի ի՛թիլաթտընտա
իլ: Իւմիտ էտէրիլք քի, չէհր ի մէքէլէր քի-
լիսէլէրինէ 533 ա՛ղանըն գամմ ու 'իւլվէսի
զաթէն վա՛րդիլք սիւքինէ տախիլ օլմազ ար-
զուսընտա օլանլար իւզէրինէ ազալիլ ծն
'Այնթալը կէնճլէրին տահա 'իւլվէսինէ
պիր տէլիլ օլաճազ տըր: Շէհր ի մէք-
քիւրըն քիտֆէթ ի կէնճլէրինի թանըմաթը-
ղմըզտան, պու եա օ կէնճէ «Զանըլըզմա
սէն վա՛րդ օլմազա միւնտէպէթլիյէ» տէյէմէզ
իսէք տէ, պու կիլիւր պիր լիմիպա՛լը բու-
հանիլին սէմէրէլէրինտէն պիրի ազալիլ ծն
քիմալէնին տահա վա՛րդիլք սիւքինէ տախիլ
օլմաթ օլաճաղընտ վէպէսէ էթմէյիլ:

Ինթիպա՛լը բուհանի կէնճլէրի տահա զի-
յատէ սալ՝ ու զայրէթ վէ թէզալաթիւսէ թէշ-
վիլլէ, անլէրի «Թիսուս Բիստոսըն էյի 'աս-
քէրի կիլի մէշաղաթթա՛մ միւլթէհամիլ օլմա-
ղա տա՛լթ էյլէյէն պիր մէ՛մուրիլթի քէ-
մալը սիւրուրլէ գապուլ էթմէյէ մուղթէտիր

գրաճաղընտան, անըն սեմերէսի պու օլտս սեղա տըր, վէ ֆիլ հադիգա ասըլ լաղըմ օլտն չէյ տէ պու տըր: Վա'իլլէրին միւսթագ-պէտէ թէ'այլիւլէրինէ մէտար օլտնագ տէ-րէնէտէ փարա գազանըպ գազանաւայաճագ-լարընա տա'իր մէրապլէ իրատ օլտնան սու- "ալ զա'իլլէրին թէ'գառտիւս վէ զա'իլլէրին իմանտան նէլ"էթ էտէր:

Քէզալիք ինթիպանը բուհանի վա'իլլիք մէ'մուրիլէրինն նէ տէրէնէ միւսպարէք պիր իրտմէթ օլտըղընը իսպաթ էտէր: Էնտիչէ-տէ օլտն հիւզէրնէ քիսէլէրի Բիրստոսըն իսալընա իհտա էթմէքտէ 'Ա. յնթապ քիլիսէ-լէրինն իւշ չօպանը իւշ իշտալարընը կէօր-տիւլէրի իւշ գատար զըյմէթտար օլտն սա'իր պիր իւշ բուհ զէմիլին հա'նկի մահալինտէ պուլուհա պիր: Ի'թիգատըմըճա, պու միւ-թալա'աթ 'Ա. յնթապ խարիճինտէ օլտըղարը ճիհէթ ինթիպանը բուհանիլէ հիսսէտար օլտնալըպ տա սալթ անըն հիքեայէսին օգու-մըլ օլտնարճա տալիս հա'իլլէրին էնէմիլիէթ օլտնագ տըր: Պուհըն միւսթէմիլ իտիլինի տիւլիւնմէք պիրլէ պա'իս ի մէսէրէթ տիր: Վա'իլլէրէ օլտն 'աղիմ ինթիպանտան տէֆ-աթլէ պահա էթմէյէ ֆուրսաթմըճ օլտնը տըր: Պու հա'իլլէրին մէմալիք ի 'Օսմանիլէրին ուզագ պիր մահալընտա վաղը' պիր չէն ի-չիւն պիր վա'իլլէրին թալիլէ էթմէմիլ պապըն-տա երինէ պիր բէճանտմէ ախը էյլէտիք: Տա'վէթ մուհիմ վէ միւսթա'նէլ օլտն, 'Ա. յն-թապ, Մարաշ, Մէրզիֆուհ, Գայսէրիլէ, Խարիւթ եսիստ սա'իր հանկի պիր մա-հալաէ պու տա'վէթ ինտպէթ էտէն կէնճ պիրտտէրէրիլիք, տա'ի օլտըլ քեաֆէ ի մէշտաղաթ վէ թէճրիպէրէրէր րաղմէն, բու ի զէմիլտէ էն միւսպարէք օլտն պու մէ'մուրի-լէթէ քէմալը մէսէրէրէթլէ գապուլ էտէրիլ:

ԷՕՐԻԻՄՃԷԲ ԱՂԼԱՐԸ

Սօն պահարըն պէրադ պիր սապահընտա թէճէրիլիւնէ չըգան պիր քիմսէ աղաճ վէ չալըլար իւզէրինտէ ասըլմըլ, վէ հէր օթ պէօրիւլիւ իւզէրինէ պու պու սալըլմըլ օլտն էօրիւմէք աղարընը կէօրմիւլ օլտնը տըր: Քիմ մէշքիւր աղարըն կէօրիւլ տէ անլէրէ հայրան գալմաղ: Տա'իլլէրին իւշ չէլ էօրիւմ-ճէք աղարըն էօրիւլիւլ, անլէրին իւզէրինէ նաղիլ օլտն միլին միլին չէպնէմ տանէճիլէ-րի ինճուլէլ փարըլ փարըլ փարալար: Նէ-ֆասէթ ճիհէթիլէ հիշ պիր պիւրիւնմիւք անլէրէ մուգայէսէ օլտնամաղ: Թէլլէրինն նէֆասէթ, նէղաքէթ, վէ խաֆիթիլի ճիհէ-թիլլէ թըպըլ էօրիւմէքլէրինքինէ պէնկիւր պիւրիւնմիւքլէր իլլէնէ պիլսէ, անըն սայէ-սինտէ պէօրիւք պիր սէրվէթ էլէ կէչիլիլէ պիլիլ: Ֆաղաթ պու կիլի պիր էսէր եա-փըպ մէյտանա կէթիլմէք իլլէն ինտանըն տօղուհմաղ հասսէսի քիֆտայէթ միպարը նաղիլ տէյիլ տիր: Անը անճագ պաղչէլէրտէ կէօրտիւլիւլիւ հադիր էօրիւմէք եափա պիլիլ: Պու էօրիւմէքլէր 'անէպու-նէլէ թա-իֆէսինէ մէնսուպ օլտն, հիւսն ու ճէմալէ զայէթլէ 'ալըք օլտն գուտէմա անլէրին աղ-լարընը կէօրէրէք, կիւզէլ 'Ա. յնթապուլ մասա-լընը ինտա էյլէմիլլէր տիր: 'Ա. յնթապուլ պիր պաքիրէ օլտն, տօղուհմա վէ նաղը իլլէմէ-տէ օլ գատար քէսպ ի մէհարէթ էյլէմիլ իտի քի, հուրի վիւրիլէր պիլլէ քէնտի մէ'վա ու մէսքէնլէր օլտն օրման վէ փուհարարը թէրըլէ, անըն իլլէնէ նիկրան վէ հայրան օլ-մագ իւզըլ էթրաֆընա թօփլանըլար իտի: Անլէր պիրի պիլլէրինէ «Պու գատար հիւսնը վէ մա'րիլլէրին պուհա Միւնէրվա իրանէսի էօրիլէթիլ օլտնը տըր» տէյիլ ֆըսըլտաւը:

Լար. ֆաղաթ 'Ա. յնթապուլ քէսպ ի մէհարէթ էթտիլի սըրտտա մաղրուրանմըլ օլտըղըն-տան, անլէրին պու սէօղլէրին իլլիթտիլին-տէ, պիր թալըլը թէ'աղլիւլիւլիւլիլ իլլէ իտտի'ալարընը բէտա վէ թէքիլպ էյլէտի: Մէզպուրէ քէնտիսինն հաթթա պիր մա'պու-տէնն պիլլէ մատուհնտա իտիլինի թէսիլմ էթմէյիլ, 'աղըպէթ իսպաթը մա'րիլլէր էթ-մէք իւզըլ, վէ «Ենիլիլիսէմ ճէղալը չէքէ-րիմ» տէյէրէք Միւնէրվա մէյտան օգու-տը: Միւնէրվա պու տա'վէթի գապուլ էտիպ, թէքիլլէ օլտնան աղ թէլլէրի տօղուհմալը: 'Ա. յնթապուլընքի զայէթ իւշ զայէ կիւզէլ ի-տիլսէ տէ, մէրգուլէ Միւնէրվանընքինի կէօր-տիւլիւնտէ, մաղըլուպ օլտն իտիլինի հիսպլէ մէ'յուսիլլէրինտէն նալի կիտիպ քէնտի քէն-տինի աստը: Միւնէրվա քէնտինն մաղրուր ֆաղաթ հիւսնըլի օլտն իսպաթիսինէ աճընա-րագ անը պիր էօրիւմէք պէօնէյիլլէ թա-վիլ էյլէտիլի ճիհէթլէ կէրէք մէշքիւր էօ-րիւմէք պէօնէյիլ վէ կէրէք անըն նէսլ ու զիւրիլլէրին 'Ա. յնթապուլըն էյիլիլ տօղուհմալ խաւաւընտալի 'տա'իլլէրին պէլիլլէրին պիր գըսմընը մուհաթաղա էյլէմիլլէր տիր:

Իմտի պաղչէ էօրիւմէք պէօնէյիլ քէնտի-նին պու մէվիլիլլէրինն նէ վէճիլ գուլլան-տըղընա պիր 'աթիլլէր ինիկաւ էտէրիմ: Հէր պիր էօրիւմէք պէօնէյիլլէր էյիլմէյէ մալ-սուս պիր ալլէթի թապիլլէրին վար տըր քի, պուհըն իլլիստէն անճագ զայէթ գուլլէթիլի պիր խուրտէպիլ իլլէ կէօրիւլէ պիլլէք տէ-րէնէտէ պի հիսպ ինճէ թէլլէր չըգարըլա պիլիլ: Լիւէնհօղըն իտտի'ասընտա, սալ գը-լընըն գալընըլընտա պիր թէլ մէյտանա կէ-թիլմէք իլլէն պու թէլլէրտէն 4,000,000ընըն պիրլիլէ կէթիլլէրին լաղըմ տըր: Իպթիտա էօրիւմէք պէօնէյիլ քէնտինն ալլէթ ի զաղ-զալիլլէրին իլլիստէն պու թէլլէրտէն պիր տէս-թէ չըգարըլ, անը պիր եափրապ եաիստ տա-լա եափրապըլտան սօնկրա, էյիլէ էյիլէ սա'իր պիր եափրապ իւզէրինէ կիտէր: Էյիլ-տիլլէր թէլլէրի մէշքիւր եափրապ եափըլ-տըրտըլտան սօնկրա, պաղչա վէ անտէն պաղչա պիր եափրապըն իւզէրինէ վարըպ երինէ 'ալիլ 'աթիլլէր թէքար էտէր, վէ աղը-նըն խարիճի սինօրը իլլէն թապիլլէր էթմիլ իտիլի տա'իլլէր թէմալ օլտնճայա գատար պու վէճիլ տէվալ էտէր: Պա'տէնու քէն-տի աղը իւզէրինտէն իլլէրիլէ կէրիլէ կէ-չիլպ տէօնէրէք անըն իւզէրինէ եէնի թէլ-լէր 'իլալէ էտէր, վէ սայքի իտտի կէլտիլի հէր պիր մատտէյէ եափըլտըլմըլ օլտըլ պու խարիճի տա'իլլէր մէթանէթպալ օլտն: 'Ա. զըպէթ տուրուպ քէնտի թէլլիլ քէմալը տիլգաթլէ պաղար, վէ տա'իլլէրին էթրա-ֆընտա գօշմաղա, վէ գօշար իքէն էյիլմէյէ պաղար: Ֆաղաթ պու տէֆ'ա էյիլտիլի թէ-լի քէնտինն արտալաղընտան պիրլինն իւզէրինտէ եօգարըտա թուլմալլէ անը էսքի թէլլէրէ տօղուհմալ, անլէրէ եափըլ-մագտան մուհաթաղա էտէր: Տա'իլլէրին նըս-ֆընըն էթրաֆընը պու վէճիլ տօղալըղ-տան սօնկրա, տուրուպ էյիլտիլի թէլլի վէ-քիլտիլիլ, վէ վէք գալիլ սուրէթտէ անը պիր մահալէ եափըլտըլտըլտան սօնկրա, տա'իլլէրին մէրքէլիլտէն կէչմէք իւզըլ պիր թարաֆտան տիլլէրինէ գալիլ պիր խաթթըն չէքիլմիլ օլտըղընը պուլուր: Պա'տէնու 'այ-նի թէլ իւզէրինտէն կէրի մէրքէլիլ տա'իլլէ-յէ կէլիլ, մէրքէլլէ եէնի պիր թէլ եափըլ-տըլըր, անը մուհիլիլ տա'իլլէրտէ օլտն պաղ-գա պիր նօղթալ կէօթիլլէրիւլ, նօղթալ ի մէշքիւրէյէ եափըլտըլըր, վէ պու վէճիլ քէնտի աղընտա թէքէլլէրին փարաղալընա

զայէթլէ պէնկիլլէն խաթթալը թէքիլ էթ-մէքլէ մէշքուլ օլտն: Տա'իլլէրին հէփ նըսֆ-գուլթարը եաիստ փարաղալը թէմալլէն եափըլընճայա գատար էօրիւմէք քէնտինն պու 'ամէլլէրինն տէֆ'աթլէ թէքար էտէր: Անլէր եափըլը պիլլէրիլլէրին սօնկրա, եափըլը թէլլէրին գալիլ վէ սապիլլէր օլտըլ-լարընը անկալմագ իւզըլ անլէրի պիրէր պի-րէր չէքմէքլէ սընար, վէ անլէրտէն պիրի-նին կէվէք եա սա'իր ճիհէթլէ ուղղուհմալ իտիլինի քէչիլ էտէրտէ, եա անը թա'իլլէր վէ թա'իլլէր էտէր, եա տա պիւս պիւլթիւն անը եէնիտէն եափար: Ասըլ խաթթալը եա-փըլը պիլլէրիլլէր օլտըլարընտան, էօրիւմ-ճէք երինէ նօղթալ մէրքէլիլլէր 'ալտէթլէ թէքար էօրիւլլէ պաղար, վէ պու տէֆ'ա տահա ուֆագ տա'իլլէր եաիլմաղա պաղար: Իլք իւշ տա'իլլէր պիրի պիլլէրինէ վէք եաղըն եափըլըլար իսէ տէ, տըլ տա'իլլէր թէքար-րիւպ էթտիլլէ անլէրին արալարը սէյրէք-լէլիլ: Տըլ տա'իլլէր իլլէ նըսֆ գուլթար էօ-րիւմէլլէն պէտէնիտէն չըգար չըգաղ գու-րուլան վէ վէք տայանըլը վէ գուլլէթլի օլտն պիր նէլ' իլլէքտէն էօրիւլլէր իսէ տէ, պու հէլէգօնի խաթթալը էստէն ֆէրլիլ օլտն պիր մատտէտէն եափըլըլար: Պու խաթթալը իպթիտա ալլէթ ի զաղալիլլէրտէն չըգարըլարընտա զայէթլէ եափըլլան օլտըլ-տան պաղչա, զըրըմալարագ ուզագ մէսա-ֆէլլէրէ ուզանա պիլլէք տէրէնէտէ էլա-թիլլէրիլլէր տիրէր: Խուլթուլը հէլգօնիլլէ հա'իլլէր օլտըլարը պու եափըլըլանըլ խապսաղ սայէսինտէ նըսֆ գուլթար խաթթալընա զայէթ սըլը սուրէթտէ եափըլտըլարընտան, խապսալ մէրգուլլէ զայէթլէ էնէմիլլէր իտիլ: Հէլէգօնի խաթթալը իլքմալ օլտնտըլ-լարընտա էօրիւմէք երինէ մէրքէլլէ 'ալտէթ էտէր: Վէ իլք տա'իլլէր գուլթիլտէ քեաֆ-ֆէ ի նըսֆ գուլթարըն ուճարընը քէսիպ այըրմաղլէ քէնտի աղընըն էլաթիլլէրին իսպըլ թէքիլտ էտէր: Իլլէ էօրիւմէք 'ա-լլէ 'ուսուլ պու մէրքէլլիլ նօղթալ եաիստ անըն ալթ թարաֆընտա օթուրուպ քէնտի ալլընըն գուլթարընա մուհիլլէր օլտն:

Ֆաղաթ պու տա'իլլէր էօրիւմէք աղա-րը էն կիւզէլ իսէլլէր տէ, անլէրտէն պաղչա հիշ էօրիւմէք աղարըն եօգ տէմէք տէյիլ տիր: Ինթիլմալ քի սընագ պիր եաղ աղ-չամընտա աղաճար ալթընտա եիւրիւտիլլէ-նիւլ էսնտալ եիւրիւտիլլէ եափըլան լու'ալը չէմա տէտիլլէրի էօրիւմէք աղընըն ուզուհ թէլլէրին կէօրմիւլ եաիստ հիսս էթմիլլէր-նիլ: Պա'լը մէվիլլէրտէ անլէր զայէթլէ չօգ պուլուհմալար: Անլէր հալալա ուչարար, օթ իւզէրինէ տիւլլէր, աղաճար իւզէրի-նէ թօփլանըլար: Պուլարըն քեաֆէսի տալիլ էօրիւմէք աղարըն տըլար: Անլէր էօրիւմէքլէր թարաֆընտան վէ սայքի ի-նանըլմալագ տէրէնէտէ 'սալ'իլ սուրէթ-տէ եափըլըլար տըր: Էօրիւմէք լու'ալը չէմալլէր թէլլէրին ալլէթ ի զաղալիլլէր վա-սըլթալլէ էօրիւլ հալալանը իլլէն սալը վէ-րիլ: Մէշքիւր թէլլէր օլ գատար խաթթիլ տիրէր քի, եէրէ տիւլլէրտէն պաղչա հալալանըլար: Պու թէլ ուղալըլագ ու-զայը վէրիլ, չէօլլէ քի 'աղըպէթ վէք ուզագ պիր մէսաֆէլլէ վարմըլ օլտըլ հալալ, բիւզ-կալար անը տիւրիլլէրիլ պիր մատտէյէ չարիտըլտա անա եափըլըր: Էօրիւմէլլէն պու կէվէք իլլիլ, էօրիւմէլլէ պիր քէօթիլլէ խըտմէլլէրին էտէնէք տէրէնէտէ մէթանէթ ի հա'իլ օլտըղընտան, քէչիլ ի մալէչա անըն իւզէրինտէն կէչէ պիլլէր: Ֆիլ հադիգա միւ-թաղալ ի հարէտէ էօրիւմէք աղարըն զա-

Իսրայէլ օրոտուսը իլէ պէրէքէթլէնմէտինիդ մի: Էվլէլա սէնի ատէմ ետէրինէ գօմայանլար շիմտի սէնին թէվէճճիւհիւհիւ արամայօր-լար մը: Նիշէլէրինիդ եայան եիւրիւմէք-տէն թօղ վէ թօիւրաղլէ միւլէմմա՝ իքէն, շիմ-տի խանէլէրինիդտէ աթլար, գաթլըլար, մէրքէպլէր քիշնէյիպ հայգըրմայօրլար մը: Նիշէլէրինիդին էվլատը մէյտանա կէլէրէք սիղէ պիր եարտըմ օլմամըլլար մը տըր: Նի-շէ քէրէ գօրգաղընն գօրգաղլար պաշնա կէլմէյիպ, խայալ պիլէ էթմէտիլին մէ՝մուրի-յէթ, իգպալ, սէրվէթ, մալ սանա վէրմլմէ-միշ մի տիր: Էօլլում փէնշէլէրինտէ, մէզա-րըն գափուսընտա գուշ կիպի ֆէրհատ էտիպ 'էօմրիւն գըյմէթինի թագտիր էտէրէք Ալլահ իշիւն եաշամայը վա՛տ էտէր իքէն, սանա հայաթ պախշ օլմամտը մը: Գէնտինի, խա-նէնի, պաղընը, տիւքքեանընը, թարլարը-նը վէ տա՛րէնի թէֆթիշ էյլէ վէ պագ, նէ շէյլէրին վար քի անը Ալլահտան ալմամը-սըն, հանլըսընը անտէն ալմատըն իսէ, անըն իւզէրինէ շէյթանի պիր իշարէթ գօ. տընն 'իւշըրիւնիւ շէյթանա, վէ Ալլահտան ալմամը-նըն 'իւշըրիւնիւ տէ Ալլահա թախսիա էթ. Էինէ բազի իմ, սաթլ անտէն ալմամընն «օն-տա պիրինի» վէր:

Սէմափի փէտէրինիդին եիւղիւնիւ պիլէ կէօրմէյէ իւմիտինիդ օլմատընը հալտէ, վէ չօգ-լարընըդ 'ինայէթ ի իլահիյէ սայէսինտէ վէ բուշըն տէլալէթի իլէ չօգ գօնաղլարա պիլէ մալլէ օլմագ իթիգատընտա տէյիլ միսինիդ: Եհօվալը սիղէ «Ալլահ օլուսն» տէյիւ ինթի-խապ էթմէտինիդ մի: Էօյլէ իսէ պու Եհօվա պիր պէլթ, վէ սէնի իշինտէ իսթէր: Հագ-րէթ ի Եհօվա մուլաֆֆադ օլտըգտա Ալ-լահն խանէսինի պինա էթմէյէ. անըն մու-գատտէն մէզպաշընը թէշէքքիւր գուրպան-լարը իլէ մէմու գըլմագա վա՛տ էտիյօր: վէ «Պանա վէրէճէյին հէր շէյտէն 'իւշըր վէրէճէ-յիմ տէյիւ միւնտաէպէթի իլէ վա՛տ էյլէտիյի կիպի, սէն տախի Ալլահն քիլիսէսինին մա՛-մուրիյէթի, 'իւղէթի, պագասը, վէ հիւնի ի ինթիգատը խաթըն իշիւն հէր ալմամընն 'իւշըրիւնիւ վա՛տ էտէրէք իմրա էթմէն, սա-նա կիլմ մի կէլիւ: իյայր, կիւն կէլմէսին, վէ կէլմէմէլի տիր: Էյ տուլալարընտա հէր շէյինի Ալլահա թէսլիմ էյլէյէնլէր, վէ «հէր շէյիմ Ալլահն տըր» տէյէնլէր, վէ տիւշիւ-նէնլէր, պագիսի սիղին օլուսն, սաթլ «օն-տալընը խաղինէ օտաւընա կէթլրինիդ, քի Ալլահն էվլիտէ թա՛տ օլա՛» Պանիմէթ վէ կէօյիւն փէնճէրէլէրինին անաթթարը օ-լան 'իւշըրիւ կէթլրինիդ քի, սիղէ պէրէքեա-թ ը իլահիյէ պօշալըն վէ տըթսըն:

Իշթէ պու վէճէլէ Ալլահ ը 'աղիմ իւշ շան 'իւշըր խուսուսընտա Մուլմէսէ էմր վէրմէգ-տէն Արքանամա վէ թօրուսը Յակօբա սէօյ-լէմիշ տիր: Պու ֆարգ ֆարգը թապիլի վէ էպէտի տիր: Պաշ պապալար, Եհօվալէր, վէ իրիսթիյանլար 'այնի իրատէթ վէ 'այնի իհանալարտան իսթիֆատէ էթտիքէ, խուսու-սա իրիսթիյանլար, «Լութի իւզէրինէ լութ-ֆա» նա՛իլ օլուսնա, ինէլտաքեար սայէսին-տէ մալլէթի պուլուստըլարը հէր շէյին օն-տա պիրինի վէրմէ իլէ էթմէյէ պօրճու օլ-տուգլարընը էտէրէր:

Ինճիլտէ նիքեան վէ կիրալիլի հըֆը էթ-մէյէ տա՛րի էմր եօգ իսէ տէ, անլէրին ին-րասը վար տըր: Գէզալլէք օնտալըգ ինճիլտէ եօգ տըր, լաքին թարլալարընը պիլէ սա-թլըպ բէտուլէրին այտալարընա գօյնլար վար: հէմ տէ եալան սէօյլէյէնլէրին «Բուշ իւլ Գուտտա եալան սէօյլէյէնլէրին» իլէ ափան-սըզ տիւշիւպ էօլմէլէրի տախի 'իպրէթ ի 'ա-

լէմ օլմագ իւզրէ եաղըլմըլ տըր: «Իշնի քէն-տի թա՛տմընա լայըգ տըր:»

(Մապա՛րը վար)
Թարսուս 8. Ս. ԵՐԱՆԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԳԱՍԱ ԻՇՃԻ ԷՐՄԵՆԻԼԵՐ

Պու մատտէտէն մագսէտիմիդ 'ուսուսէն միլլէթիմիդ էֆրատընն հալինտէն պահա էթ-մէք օլտըղընտան, քէսպ ի սէրվէթ էմէլիլէ պուրայա կէլմէյէ էշէտտ ի արգուլարը օլան տօսթլարըմըղըն հալլէրինի թանթ ը միւթա-լա՛յա ալալըմ: 'Ալէսսէվիյէ պուրայա կէլէն-լէր իքի նէվ՝ օլուպ, պիրի սալթ 'ամէլէ, եա՛նի եէվմիյէ թէ՛այնիւհիւնի չըգարմագ էֆքեա-րընտա օլան, տիկէրի տախի միւթէալլիմ, եա՛նի պիրտէն գէնկին օլմագ արգուսընա զահիպ օլանլար տըր:

Պիլլէնէ լաշընը կէնճ, տինճ, վէ պի բէնճ օլ-մալարը սայէսինտէ թիւրքիւմըղտա եէվմիյէ պիր գաշ զուրուշ ալա պիլիյօրլար իսէ, «Ամէ-րիգայա կիթտիլիմիդտէ պուսուսն պէշ գաթը-նը ալա պիլիլիդ, թաշը սըզսագ գուլմ է-տէրիդ: համալըգ օլտուգտան սօնկրա օր-տա էթմէք տահա էվլա տէյիլ մի» միւ-լահաղասը վէ արտապ պիր տիւշիւնճէ-սիդ քիմէլէրին Ամէրիգատան եաղտըլարը մուհարիք մէքթուպարը անլէրի օլ գատար իլգամ էթմիշ տիր քի, Ամէրիգայա կիթտիք-լէրինտէ չէքէնէլէրի սէֆալէթ վէ փէրու-շանիյէթ թէճըրպէքեարլար թարաֆընտան քէնալլէրէ պիրատընտան իսպար օլուսա, «Պու տաշմ գէնկին վէ բահաթ օլմամըղը իսթէմէյօր» տէրէր:

Ձիւնքի պու սընըֆտան օլան պիր քիմսէ «Ամէրիգա ճէնէլ տիր» տէյէրէք, գաղըպ պիր պէօլիւք թարլա, եա պիր պապ վէ եա տա պիր պապ խանէսի վար իսէ, եօլ խարճ-լըղը իշիւն սաթար, վէ շայտ պուսլարը պու-լահաղ իսէ, ֆահիշ ֆա՛իլլի աղլէ իսթիլրա-ղըլէ եօլա բէվան օլուր: չիւնքի պէշ գաթ փարա գաղանաճագ տըր: Ամէրիգայա լէն-կէր էնտաղ օլուր, վէ վաթանընտա ֆիքըր-նի տօլտուրմըլ օլան միւլահաղալար իլէ տօ-լաշըր իքէն, Էհալինին հէֆիսիսն քէնտինէ քիւսմիւշ պուլուր: չիւնքի իսան եօգ, տօթ եօգ, փարա եօգ. սէնաթի եօգ. քիմսէյի թանըմաղ: Եաղըգ կէնճէլէրիմիդէ:

Պու տէֆա Սամիսան կիպի գուլլէթլի օլան տօսթլարըմըղ սըզըպ ուն էտէնէք թաշ պիլէ պուլալարա, քէնտիլէրինի հալլիյէ էնտիրէն Տէլիւլար պուլուրլար: Եաղըգ վաղթընտան էվլէլ մէզարա էնէն կէնճէլի-միդէ: Տահասը վար. պա՛ղըլարը տա վաթան-տաքի խօշ միւլահաղալէրին պիրինի պուլա-մատըգտան մա՛տա զանն էտէրսին քի, պու տիյարը զաւրպէթտէ քէնալլէրէ պիր մէզար պիլէ պուլուսմաղ իթիգատըլէ կիտիպ քէն-տիլէրինի եա պիր նէշրէ եա տա պիր պահ-լա աթըլօրլար: Եաղըգ տիւնեալտա պիր մէզարը պիլէ պուլուսմայան կէնճէլէրիմիդէ, եաղըգ:

Իշթէ լաշընը 'ա՛իտ օլանլար մէքթէպլի օլանլար տըր: Ամէրիգայա կէլմէք արգու-սընտա օլան պու թագըմը կէրէք զաղէթա վէ կէրէք շալոսի օլան մէքթուպարտա իս-պար օլուսան փէրուշանիյէթ վէ հաթթա զաթլը նէֆօ քէնտիսինէ վուգու՝ պուլա-ճաղընը հիշ տալա տիւշիւնմէզ, չիւնքի պու թագըմըն իթիլմաթը օլ պիրինիքինտէն գուլ-վէթլի տիր: եա՛նի «պէն պիր քէօյիւ վէ եա համալ կիպի օլանագ տէյիլիմ եա. 4-3 սէ-նէ մէքթէպ քէօշէսի պէքէտիլիմին աճըսը-նը չիմտի չըգարմագալըմ: Պա խուսուս ֆի-լան մալլիւմ պիր զաթտան տա թալալիյէմ

վար տըր» տէր: Ձէվալը աիւշիւնմէզ քի Ամէրիգանըն զօգագ չէօիճիւլէրի արասընտա քէնտիսինտէն օղուսըլ, վէ գօլէն պիթիլմիշ չօգ քիմսէլէր պուլուսմագտա տըր: Էյէր մա-ղաղա վէ եա ֆապրիգալարտա քէնտիսի ի-շիւն պիր մահալ վար իտի իսէ, օրայը տա իշէ եարար պիր գաշ իսան պիլէն Ալման-լար ալմըլ տըրլար: քէնտիսի կիպի պիլիլէրնէ իրլանտալար վէ իթալիալար պօշ վէ սէր-սէրի կէզմէքտէ տիրէր: Պու թագըմտան օլանլար պիր իշ պուլուսագա մուլաֆֆադ տա օլտար, պու տիյարտա չալըլմագ թիւրքիւ-տան կիւն օլտըղընտան, մէզքիւր իշ կիւն-լէրինէ կիտիյօր: չիւնքի վաթանտա պիր է-ֆէնպէ կիպի պէօյիւմիւշ, վէ պէօյլէ 10 սա-՛աթ պէր տէվամ սըզը չալըլմայը 'էօմրէ-րինտէ պիլէ կէօրմէմիշլէր տիր: Պէօյլէր կէրէք չալըլմագ սըզլէթինտէն, վէ կէրէք սէֆալէթ վէ իթիպար տիւշիւնճէսիլէ 'աղը-լարընը տախի գա՛յ էտիյօրլար: Պու նէվ՝տէն օլուպ, չիմտի թիւրքիւնէլէրտէ օլան կէնճ-լէրիմիլին պիր գաղընն իսմէրինի զիքը էթ-մէք ֆիլ վաղի՝ աճըլը օլանագ տըր: Նիւ Եօրգ տօղթօրլարընտան պիրի բափօրթընտա «Թիւրքիա էհալիսի պուրանն չալըլմասընա տայանամատըղլարընտան, մէճնուս օլուրլար» տէմիշ տիր:

Եաղըգ սէրվէթ սէպիպինտէն 'աղլարընը տա գա՛յ էտէն կէնճէլէրիմիդէ: Տահա չըգան այտա 26 գատար էրմէնիլէրին Նիւ Եօրգ իսկէլէսինէ վտալ օլմուշ իքէն, գարայա չը-գարըլմայարագ, կէրի վաթանլարընա կէօն-տէրիտիլէրինի Ամէրիգա զաղէթալարընտա կէօրտիլիւմիւլտէ, եօլ մէսարիֆի իշիւն էմ-վալ ու էվալարընը ֆիրուսթլէ վէ պօշ է-տէրէք պուրայա կէլմիշ իտիլէրինի պիլալի-յիմիլտէն, վաղա՛ա աճընտըգ իսէ տէ, գա-րայա չըգաղլարըն հալտէ փէրուշանիյէթ պէշ գաթ վէ պէլէրի տէ վաղթընտան էվլէլ էօլ-մէլէրի օլանաղընը պիլալիլիմիդտէն, էհվէն ի շէրէյինի իսթիլար էթտիլէրինէ, եա՛նի կէ-րի կիթտիքլէրինէ սէվլինտիք: Ձիւնքի պու-րատա 3-4 այտան պէրու սէրսէրի կէզիպ պիր իշ պուլալմայան, վէ 4-3 սէնտէն պէ-րու պուրատա օլուպ տա էվլինէ տէօնէնէք պիր փարասը պիլէ օլմայանլար օլտըղլարը մալլիւմ 'ամմէ տիր:

Իմտի միլլէթիմիդէ խալիսանէ բէճալըգ պու տըր քի, լիսան, սէնալ, չէճա ֆարա վէ եա տա քէնտիլէրինի ֆարա պէլէն էֆն պէր օլմալընը օլմատըգա պուրայա կէլմէսինլէր: Պու զիքը էթտիլէրիմիդ օլմատըգա միւ-ճէրէտ վէ հէր հալտէ փէրուշանիյէթ քէն-տիլէրինի պէքէմէքտէ իտիլինէ հիշ չիւպէ իսթէմէզ: Էյէր անլէր զիքը էթտիլիմիդ չէ-լէրէ մալլէք իսէլէր, Թիւրքիա տալա իշ պուլա պիլիլէր: Վաթանըմըղտա տէօրթ զաղանըպ տա տէօրթ իլէ կէլինմէք Ամէրի-գատա 40 գաղանըպ 39 իլէ կէլինմէքտէն Էզհէր ճիւշէթ էվա տըր:

Մուլսիւ Ս. Պիլլէնէ լաշընը
Բիւրգ Պօրօ Վէրմիշ
Սեպա. 25, 1889

ԻՆՆԱՅ

'Ուսուսէն մալմա ճէմիլլէթի էօնիւմիւլ-տէքի ֆաղար էրթէսի կիւնիւ, եա՛նի ալա-ֆրանիս Նոյ. 4տէ Պայպըլ Հաուս 'իպա-տէթխանէսինտէ սա՛աթ 7տէ վուգու՝ պու-լահագ տըր:

Վալլէր Ջէլմէ լաշընը
ԱՐԱՍԱՆ 8. ԲԵՐՈՒՐԵՆԵԱՆ

Էօնիւմիւլտէքի ֆաղար կիւնիւ կէնճէլէրին տալմա մէճիլիսի Պայպըլ Հաուս 'իպալմէթխա-նէսինտէ սա՛աթ 8տա պալալարագա տըր: Իւսկիւտարտա փօղփարանտա սա՛աթ 8տէ պալալարագա տըր:

ՇՈՒ՝ՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուժիչ Հովհաննէս 19, վէ Ալաֆորանկա Հովհաննէս 31, 1889

ՍԻՅԻՅԷԿԵՑԱ ՓՈՐՅՈՒԿԵՁ ԳՐԱԼԸ

Կէչէն հափթա վէֆաթընը զիբը էթաթիւ- միդ Փորթուկէզ Գրալը Լուի 1838 Հոկ. 31 տէ թէվէլիւտ, վէ 1861 Նոյ. 11 տէ թախթա ճիւղուտ էյլէմիշ տիր: Միւշարիլէյնի տէտէ- սի 1826 տա 4 իւնիս փէտրո 'իւնվանըյէ Փորթուկէզ Գրալը իլան օլուստու իսէ տէ, Փորթուկէզ հիւքմտար խանէտանը՝ Նախօլէ- նըն զէմանը հիւքիւմէթինտէ Փորթուկէզ թախթալը Ֆրանսըզ 'ասաքիրի թարաֆընտան զապթ ու իսթիլա օլուսմասը միւնասէպէ- թիլէ Պրազիլիայա ֆիրար, վէ պալատէ մէզ- քիւր զէմանա կէլինճէյէ գաւտար օրտտա իխ- թիլարը իզամէթ էյլէմիշ օլուզընտան, միւ- շարիլէյն օ զէման Պրազիլիայա պուլուս- մագտա խտի: Փագաթ հիւքմտար խանէտա- նընը զայպուպէթ ի մէզքիւրէսի Փորթու- կէզէրի իզապ իլէ, անլէրին հիւքմտարա օլան հիսսիյաթը սատագաթ քեարանէլէրինի զա'իֆլէնտիրտի: Պիր հիւքմտարըն Նօրվէճ վէ իսվէճ կիպի իքի հէմիլմար մէմէքէթ իւզէրինէ պիր վալթտա իճրա ի սալթանաթ էթմէսի զօլայ իսէ տէ, Փորթուկէզ վէ Պրա- զիլիա պիրի պիրլէրինտէն զօճաման պիր օ- գիւստա վապթալընէ ալըլմըշար տըր: Պու իուսուսըն նազարը ի թիպարա ալըպ, Պրա- զիլիայը քէնտի միրաբընըն տահա մուհիմ պիր զըսմը 'ատտ էյլէտիլինտէն, Գրալ ֆէտ- րօ սապի քէրիմէսի Մարիա Կլօրիանըն լէյ- հինտէ օլարագ Փորթուկէզ թախթընտան իսթիլա իլէ պիրլինճի Տօն ֆէտրօ նամը թահթընտա Պրազիլիանըն իմիէրաթօրը ի- լան օլուստու: Միւշարիլէյնի պիրատէրի Տօն Միլիուէլ ճէպրէն թախթա ճալիս օլու- զընտան, մէզքիւր միւտտէթի միւթէ'ազգըպ 23 սէնէ Փորթուկէզ թարիլինտէ էն մուզ- լիմ միւտտէթիւտէն պիրի 'ատտ օլուսուր: Տօն Միլիուէլին հիւքիւմէթ ի միւսթէպիտ- տանէսինէ տէօրթ սէնէյէ գաւտար պիր կէօ- նէ մուգալէմէթ վուզու՝ պուլմատը իսէ տէ, իմիէրաթօր ֆէտրօ չիմտիքի Պրազիլիա իմ- փէրաթօրը օլուպ, օ զէման սապի պուլու- նան օլու իքիւնճի ֆէտրօնըն լէյնիտէ քէնտի թախթընտան իսթիլա էյլէտի, վէ 1832 տէ քէրիմէսիին մու'ալէնէթինէ չիթտպան օլ- տու: Գանը պիր մուհարէպէ ի տախիլիյէ- տէն սօնկրա Տօն Միլիուէլ մաղուպ օլուպ, Փորթուկէզտէն թարա ու թէպիւտ էտիլտի: Գրալիչա Մարիա Կլօրիա զէմանը վէֆաթը օլան 1833 սէնէսինէ գաւտար իճրա ի սալ- թանաթ էյլէտի իսէ տէ, պիւթիւն միւտտէթ ֆըրգալարըն մէմէքէթի 'ալտտ տէվամ րո- հաթսըզ էտէն միւնաղա'ալարըյէ կէչալի: Գրալիչանըն եէրինէ էն պէօլիւք օլուպ պէ- չինճի ֆէտրօ 'իւնվանը թահթընտա թախ- թա ճիւղուտ էյլէտի իսէ տէ, 1861 տէ զուհուր էտէն գօլէրա 'իլլէթ ի սարիլէսինին հիւքմ սիւրաթիւ սըրտտա Լիզպօնտտան մուֆու- րագաթտան իմթինա՝ էյլէտիլինտէն, միւ- շարիլէյն իլէ պիրատէրլէրինտէն իքիսի 'իլ- լէթ ի մէզքիւրէյէ կիրիֆթար օլուպ վէֆաթ էյլէտիլէր: Գրալիչա Մարիանըն օ զէման Լիզպօնտտա պուլուսմայան իքիւնճի օլուպ պիրլինճի Լուի 'իւնվանըյէ Փորթուկէզ մա- գամը հիւքիւմէթինէ գու'ուտ, վէ 28 սէնէ իճրա ի սալթանաթտան սօնկրա, կէչէն հափ- թա վէֆաթ էյլէմիշ տիր:

Տախի օլան Պրազիլիա իմիէրաթօրը ի- քինճի ֆէտրօ կիպի միւշարիլէյն քէնտիին 'աղիլ պիր հիւքմտար իտիլինի իսպաթ էթ- միշ տիր: Միւշարիլէյնի թահթըն հիւքիւ-

մէթինտէ Փորթուկէզ պիր ֆէյզ ու սո'ա- տէթ միւտտէթինէ նա'իլ օլուսը տըր: Նա- զըրլար ինթիլտալընտա միւշարիլէյն իզարը մէհարէթ էթմիշ, վէ վախտէսինին սալթա- նաթը հէնկիւմընտա քէսիր իւլ վուզու՝ միւ- նաղա'ալար եալընըզ պիր տէֆա՝ պաշ կէօ- թէրմիշ իսէ տէ, Գրալըն հարաքեաթը 'աղի- լանէսի սալթանտէն չալուսագ պէր թարաֆ էտիլմիշ տիր:

Պու տիրայէթ Գրալըն տախթընտա ճէվէլան էտէն Ալման գանընա իսնատ օլուս- մագտա տըր: Ասպարտան պէրու Փորթուկէզ հիւքմտարըն իսփանիա Գրալ խանէտանը- նա մէնսուպ զըզլարը թէզէվիւճ էտիպ, զըզ- լարընը խանէտանը մէզքիւրէ'ալարըն զէվ- ճէլիլէ վէրիլէր իտի: Վէ լաքին Գրալիչա Մարիա Կլօրիա, Սագա Գօպուրկ Կօթա Տու- գասը Փրէնս Ֆէրտինանըն զէվճէսի օլուս, վէ մախտուճը իսփանիա տան զըզ ալմամագ իուսուսընտա միւշարիլէյնանըն էօրնէյինէ իմթիսալ իլէ, 1862 տէ իթալիա Գրալը Հիւմ- պէրթին հալա պէր հայաթ օլան հէմիլէսի Փրէնսէս Մարիա Փիայը թէզէվիւճ էյլէտի:

Գրալ Լուիին իզարը տիրայէթ էթմէ- սինին սա'իլ պիր միւտը իսփանիա տիգ- թաթօրը ձէն. Փրիմ թարաֆընտան քէնտի- սինէ թէքիլֆ օլուսան իսփանիա հիւքմտար- լընընը ըտտ էթմէսինտէ կէօրիւնմիւշ տիր: Պիւթիւն պիր չիպ' ի ճէզիլէրինն ազսամը- նըն պիր հիւքիւմէթ թահթընտա պիրլէյմէ- սի միւնասիպ կէօրիւնիւր իսէ տէ, Գրալ Լուի իսփանիա էվապ ու ախազընը քէն- տի միւշալիլէրինտէն տահա էյի անկալտը- զընը իսպաթ էյլէտի: Քէնտիսինէ թէքիլֆ օլուսան հիւքմտարընը գապուլ էթմէ իտի, միւշարիլէյնին միւտտէթ ի հիւքիւմէթի իս- փանիա հիւքմտարը սըֆէթիլէ իճրա ի հիւ- քիւմէթ էտէն գա'իմ պիրատէրի Տիւգ տ'Աօս- թանըն զըսսա միւտտէթ ի սալթանաթըն- տան տահա ուզուս սիւրէմէտիքտէն պալզա, պիլզաթ քէնտի թէպա'ալարընըն հիւսնի թէ- վէճիւնի զայպ էթմէսի տախի մէհուզ իտի:

Գրալ Լուիին ճէնագէ ալայը կէչէն ճիւմ'ա էրթէսի վուզու՝ պուլուտ: Ալայը մէզքիւր- տէ Տիւգ տ'Աօսթա, Տիւգ տ'իտինպուրկ վէ Գրալ խանէտանընտ մէնսուպ օլան սա- 'իլ զէվաթը մէհուրէ հաղը պուլուսմըն- լար տըր: Միւթէվէֆթա ի միւշարիլէյնին իքի էրքէք էվալտը օլուսը տըր քի, պուս- լարտան պիրլինճի Տօն Գարլօ պիրլինճի Գարլօ 'իւնվանըյէ թախթա ճիւղուտ էյլէտի: Միւշարիլէյնի երկիրմի ալթը եալընտա օլուպ, պուստան իքի սէնէ էվիլէ Գօնթ տը ֆարի- նին քէրիմէսի Փրէնսէս Ամէլի իլէ իզալիւճ էյլէմիշ, վէ պու իզալիւճտան պիր օլուպ տիւնեայա կէլմիշ տիր: Կէնճ Գրալ իլիւքէ- լատան իսթիլա էթմէվէլէրինի բէճա էթմիշ տիր: Փորթուկէզին 33,000 միւրէպպա՝ միլի միւթէճալիլ մէսահէ ի սաթիլիլէսի, վէ թագ- րիպէն 5,000,000 նուֆուսը վար տըր: Ին- կիլթէրա վէ Ֆիլէմէնք տէվէթլէրի միսիլ- լիւ Փորթուկէզին էվաքը միւսթա'մէրէսի վար տըր քի, մէզքիւր էվաքը միւսթա'մէ- ըն պիլզա Փորթուկէզտէն գաթ պէ գաթ կէնիլ տիր: Միւսթէվիլէթաթը մէզքիւրէ- նին գըսմը ա'ալամը Աֆրիգասա օլուպ, մէ- սահէ ի սաթիլիլէսի հուտուտը տահա գաթ'ի սուրէթտէ մու'ալլէն օլուպան Գօնկօ արա- զիսինըն իսարիճտէ պրազըլարագ 700,000 միւրէպպա՝ միլի միւթէճալիլ տիր:

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ ՎԵԼԻ Ի՝ԱՅՏԵՆ ԲԵՍՏ Ի ԻՋՏԻՎԱՃԸ
ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ ԿԵՉԷՆ ՀԱՓԹԱՆԸՆ ՎԱԳՐԱԼԱՐԸ- նը քէնտի թարիլիլէրինն էն փարագ վա-

գը'ալարը մագաթընտա եալ էյլէնճէքլէր տիր: Փիրէա լիմանընտա քեաթիլէ ի տէվէթլէրէ մէնսուպ օլան հարպ սէֆինէլէրի թախթա- մըշ տըր քի, 'ատէտ վէ թէնէվիլի'ի ճիւնէ- թիլլէ տիւնեայա պէլքի էմալը կէօրիւմէ- միշ տիր: Էն զիյատէ շէօհրէթչիւ'ար օլան միւսաֆիլլէրտէն պիրլինճիսի Հոկ. 20 յէ միւ- սատըֆ Փագար կիւնիւ միւսալէլէթ էտէն Բուսիա վէլի ի 'ահաղ իտի: Սալը կիւնիւ Տանիմարգա Գրալ վէ Գրալիչաթ Գօրէնթէ մուսալէլէթլէ Եոնանիսթան հիւքմտար իս- նէտանը ա'ալար, վէ Բուսիա վէլի ի 'ահաղ թարաֆընտան իսթիլալ օլուսմըշար տըր: Չարէնպէ կիւնիւ Փիրէա լիմանընտա էյնկէր էնտագ օլան հարպ սէֆինէլէրինն քեաթ- ֆէսինտէն թախթըն ալթըլմասը ինկիլթէր- րա վէլի ի 'ահաղընըն քէնտի ֆամիլեաթը ի- լէ պէրապէր լիմանը մէզքիւրէ միւսալէլէթ- լէրինի իլան էյլէտի: Փագաթ տահա զի- յատէ հա'իլ ի էնէմիլլէթ օլան վագը'ա Եու- նանիլէրին չար չէչ' իլէ ինթիլար էյլէտիք- լէրի իմիէրաթօրիչա Ֆրէտէրիկ իլէ քէրիմէ- լէրինին ձիւմ'ա կիւնիւ էյլէտէն սօնկրա միւսալէլէթ իտի: Եոնանիլէր կէլինին Ա- թիլիայա տիւլուլը զէմանընտ չիմտիլէ գա- տար Աթիլիա տա էմալը կէօրիւմէտիք տէ- ընէտէ նիւմայիլէր իճրա էթմէյէ գարար վէրմիլլէր իտի: Խանէտանը գրալինն քեաթ- ֆէլի ա'ալար միւշարիլէյնա իմիէրաթօրիչա իլէ կէլինի իսթիլալ էթմէք իւզրէ սթա- սիօնա կէլմիլլէր իտի: Միւսաֆիլլէրի սէ- րայը գրալիլէ կէթիլէն 'արապալարըն պի- րլինճիսինէ կէլին րաքիպ օլուսը, վէ կիւլէյի վէլի ի 'ահաղ Փրէնս Գօնսթանթին ալթա սիւ- վար օլուզըն հալտէ, իւզու 'արապալա ըէ- ֆագաթ էթմէքտէ պուլուսմըշ իտի: Իմիէ- րաթօրիչա Ֆրէտէրիկ վէ Տանիմարգա Գրա- լիչաթ իլէ Փրէնս տը Կալ իքիւնճի 'արապա- յա պիրմիլլէր իտի: Կէլին իլէ կիւլէյի իսպա- թարաֆընտան քէմալը մէսէրէթլէ ալզըն- լանտըլար:

Ալմանիա իմիէրաթօրը իլէ իմիէրաթօրի- չաթը ձիւմ'ա էրթէսի զուրուպը շէմստէն թաքրիպէն պիր սա'աթ էվիլլէ Փիրէայա չըգ- տըլար: Խանէտանը գրալի իլէ հիւքմտար խանէտանընտ մէնսուպ զէվաթտան պիր գալը հէման Հօհնճօլէրն վախօրընտ կիլթ- տիլէր: Իմիէրաթօր իլէ իսթիլալ կէլէն- լէր տէրհալ գարայա չըգըպ, չըմէնտըքէր գաթարընա րաքիպէն վէ Աթիլիայա միւթէ- վէճիսին հարէքէթ էյլէտիլէր: Աթիլիա մէվ- գիֆինտէ պիր ալայ 'ասքէր սէլամա տուր- մըշ իտի, վէ իմիէրաթօր ալայը մէզքիւրը կէօլտէն կէլիլտիլէքտէն սօնկրա, Եոնանիս- թան Գրալը վէ վէլի ի 'ահաղ իլէ պէրապէր 'արապայա սիւվար օլուս: Իքիւնճի 'արապա- յա իմիէրաթօրիչա վէ Գրալիչա, վէ իւլիւն- ճիւ 'արապայա Փրէնս տը Կալ վէ Կրան Տիւգ Նիգուա Ալէքսանտրօվիլ վէ Փրէնս Հէնրի տը Փրիւս իլէ կիւլէյինին պիրատէրի Փրէնս Եօրկի րաքիպ օլուսուլար: Աթիլիա շէնր էմի- նի Ալմանիա իմիէրաթօրը իլէ իմիէրաթօ- րիչաթընտ Ալման պալտէրաթընը թէչքիլ է- տէն բէնքլէրտէն մա'մուլ պիր չիլէք տէմէ- թի թագալիմ էտէրէք, մէրասիմ իսօլ ալթ- ալիլ իֆա էյլէտի: Միւսաֆիլլէր պալուս- սուս իմիէրաթօր վէ իմիէրաթօրիչա, վէ Եոնան Գրալը վէ ինկիլթէրա վէլի ի 'ահ- տը չահնիլէնտէն 'արզը վիւճուտ էյլէտիք- լէրի էսնատէ թա'րիլի նագապիլ թէվէճիւ- հաթ իլէ ալզընլանտըլար:

Ազալալայըն շէնր սուրէթ ի միւշալա'ատա տօնանըտը: Հէլէ Ագրօօիլ Փիրէատա էյնկէր էնտագը իգամէթ օլան սէֆինէլէր թարա-

